

100 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT VITICOL LA ODOBEȘTI

Vasilica Zaharia

La începutul veacului trecut, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice făcea o remarcă deosebit de importantă pentru soarta învățământului românesc la acea dată: *„Este un lucru știut și recunoscut de toată lumea că era greșită direcțiunea aproape exclusiv teoretică ce s'a dat până acum învățământului nostru public. Este iarăși admis în genere ce se cuvine a se aduce cât mai curând o îndreptare, pentru a se da o impulsie mai energică celui profesional.”* Cu această remarcă și în baza legii învățământului profesional din 1899, s-a pornit la drum pentru înființarea unei școli elementare de viticultură și meserii (dogărie) la Odobesci.”

A urmat un întreg șir de măsuri preparative în vederea deschiderii cursurilor acestei școli.

Astfel, la data de 17 mai 1901, prefectul județului Putna, N. Săvescu solicita, prin Adresa nr.3751 / 1901, D-lui Ministru al Cultelor și al Instrucțiunii Publice, înființarea unei școli viticole la Odobesci sau Jorăști, arătând: *„În județul Putna exista o școală de viticultură la Focșani, care pentru a-și ajunge menirea trebuie să fie mutată de aici. Propunerea mea este ca această școală să fie mutată sau la Jorăști unde se afla pepiniera Petresci sau la Odobesci.”* În aceeași Adresă, prefectul mai arăta că indiferent unde se va instala școala, există bune condiții pentru desfășurarea activității acesteia.

Despre Odobești în aceeași Adresă se arăta: „*Odobescii sunt cea mai frumoasă podgorie a Putnei și cred – după cum putem vedea și din raportul No.540 al D-lui revizor că primăria Odobesci ar oferi toate înlesnirile pentru instalarea școlii în bune condițiuni.*” O condiție ca o școală viticolă sau agricolă să poată funcționa era ca aceasta să dispună de minimum 20 ha teren agricol. Și acest aspect fusese analizat și rezolvat la vremea respectivă, fapt reieșit din aceeași Adresă, mai sus menționată: „*Cele 20 ha teren necesar școlii le putem avea... la Odobesci le oferă Comuna pe emășul ei, în apropiere găsindu-se apa necesară pentru irigații și pentru cultura legumelor.*”

În urma demersurilor făcute de prefectul județului, ministrul Cultelor și al Instrucțiunii Publice decide: „*...se vor înființa de la 1 septembrie următoarele școli de meserii:*

O școală elementară de viticultură și meserii (dogărie) la Odobesci, transferându-se aci Școla de viticultură de la Focșani cu condițiune ca comuna Odobesci să ne procure localul cum ni s-a promis, acestei școle i se adaugă și secția de dogărie”(Decizia No.39374 / 1901)

Așa se face că, în „Monitorul Oficial” nr.95 din 28 iulie 1901, care publica Decizia 39374 referitoare la înființarea mai multor școli de meserii la nivelul țării, la poziția 35 găsim: „*Odobesci (Jud.Putna). Școla elementară de viticultură și meserii (dogărie). Se va transfera aci școla de viticultură de la Focșani, cu condiție ca să ne procure localul, după cum ni s-a promis. I se va adăogi și secția de dogărie.*” Decizia este semnată de ministrul Spiru Haret, părintele Legii învățământului public de la 1899 – Lege care-i poartă numele.

Legat de localul în care urmau să se desfășoare cursurile, același primar Nicolau, informează prefectul județului, despre modul în care a soluționat această problemă, prin Adresa No.2185 din 29 august 1901 după cum urmează:

„*Domnule Prefect,*

Ca urmare la adresa noastră No.2137 și conform adresei D-voastră No.3324 am onore a vă comunica că Consiliul comunal, m-a

autorizat, în ședința de la 27 corent, ca să'nchiriez localul „Potop” din strada Gareii, pentru școla Viticolă și de meserii (dogărie); iar ca teren pentru cultura viticolă, Consiliul a destinat a se pune la dispoziția școlii pământul comunei numit „Sleavul” începând din șoseaua Odobesci-Jariștea la vale spre Ivăncesci cu rezerva ca acest terea, oricând să rămână tot proprietatea comunei.”

De asemenea, primarul Odobeștiului a ținut să aducă la cunoștința prefectului județului și faptul că pune la dispoziția ministrului Instrucțiunii Publice cele necesare deschiderii școlii, prin Adresa No.2425 din 101 / 23 septembrie „...Comuna Odobesci, pune la dispoziția D-lui ministru Instrucțiunii Publice pentru cultura Școlii Viticole și de meserii (dogărie), care urmează ca să se înființeze în aciaștă comună, un teren în mărime de peste 10 hectare, cu una Cramă și o casă de locuit, sub un acoperământ, proprietate a Bisericii parohiale „Sf. Cruci” din această comună, numita proprietatea „Chicusoea”, cu condițiunea ca, în cazul când școla se va desființa ori muta din comună, aceasta proprietate să treacă iarăși în drepturile de mai'nainte a bisericii”

Conștient de bogăția zonei pe care o administra, primarul arăta în aceeași Adresă: „Această proprietate, pe lângă că întrunesc toate condițiunile unui teren propriu pentru ori-ce fel de cultură, fiind recunoscut încă din vechime, ca cel mai bun pământ în producțiune și ca calitate și ca cantitate, dar mai are și avantajul că este traversat de apa canalului tras din Putna numit „Cacaina” și este aproape de o cale de comunicație principală, ca: Gară-Șoseaua Odobesci – Jarescea, etc.”

Așa se face că în octombrie 1901, Direcțiunea Școlii Primare superioare de băieți No.2 cu Aplicațiuni practice de viticultură din Focșani, reprezintă prin directorul G. I. Rarincescu să adreseze ministrului Instrucțiunii Publice Adresa No.123 din 22 octombrie 1901, în care scria:

„Domnule Ministru

În 26 octombrie a.c. expirând contractul caselor închiriate pentru secția viticolă, urmează ca de la această dată, să se lase casele libere, pentru ca proprietarul să dispună de ele.

Așa fiind, vă rog, să binevoiți a da ordinele necesare pentru deschiderea cursurilor școlii de viticultură înființată în com. Odobesci și închiderea cursurilor școlii viticole din Focșani.

Director G. I. Rarincescu”

Văzând că nu s-a primit nici un fel de răspuns la cele anunțate de directorul Școlii din Focșani, prefectul județului telegrafiază, în 24 octombrie 1901, o nouă solicitare ministrului Instrucțiunii Publice:

„Ministru Instrucțiunii Publice București

Mâine expirând contractul, directorul școlii nr.2 suspendă cursurile școlii viticole din Focșani.

Intervin din nou și vă rog a dispune deschiderea cursurilor la școla din Odobesci pentru 27 corent.

Prefect, - Adresa 4315 din 24 oct.1901.

La acest din urmă apel și în data de 28 octombrie 1901, ministrul Adamescu – la vremea respectivă, ministrul Instrucțiunii Publice, dă următorul răspuns:

„Răspund telegramei No.4219

Localul din Focșani rămâne liber.

Rog luați măsuri pentru transportarea mobilierului la Odobesci.

Înscrierea elevilor va fi făcută prin revizorat de direcția școlii primare Odobesci. Vestiți comunele învecinate că școla va funcționa și cu un atelier de dogărie.

Cursurile vor începe la sosirea personalului care se va numi în curând.

Ministru Adamescu.

N.10529”

După ce au fost obținute toate aprobările necesare deschiderii cursurilor școlare, a început o adevărată campanie de convingere a

podgorenilor despre importanța producerii și exploatării viței de vie sub îndrumarea specialiștilor pe care urma să-i pregătească această școală. Primul pas, în acest sens, l-a făcut Primăria, care s-a adresat

„D-lor Primari de podgorie

Mera, Vărsătura, Jaraștea, Pățești, Bolotești, Clipicești, Țifești, Ivești, Crucea de Sus, Diocheți, Movilița.

Înființându-se în urbea Odobesci o școală de viticultură și de meserii (dogărie) cu începerea anului școlar 1901/1902, vă invit să publicați în cuprinsul acelei comune și să înlesniți pe locatari să-și trimită copiii la învățătură în acea școală care presintă multe avantajii în vederea cunoștințelor ce predau pentru replantarea viilor distruse de filoxeră și meseria dogăriei”

A fost un drum lung și plin de piedici, însă voința unor oameni inimoși ai orașului și județului, ca cei despre care am scris mai înainte, au făcut ca acest fapt să se împlinească chiar în toamna anului 1901, mai precis în 27 octombrie 1901 – pe stil vechi – imediat după „numărutul oilor”, așa după cum spune tradiția.

Pe scurt, așa arătau, zbaterile unor localnici, pentru ca și în acest orașel de podgorie, pe atunci o comună cu 5.000 de suflete, să se înființeze o școală viticolă, școala ce avea să dăinuie peste veac. Așa arăta, după toate indiciile prezente în documentele vremii, „*actul de naștere al acestei școli*”